

**Quicksan flora en fauna
Kerkhofweg 15 te Emst**

Opdrachtgever

Gemeente Epe
Afdeling S&O
t.a.v. mevrouw I. Verhoef
Postbus 600
8160 AP Epe

Hamabest BV

Postbus 676
7400 AR Deventer
Rostockstraat 12 A

T. 0570 – 63 81 81

F. 0570 – 60 82 72

info@hamabest.nl
www.hamabest.nl

Rapport

R11.520-JMW-F01
17 februari 2012
22 pagina's

Auteur:

ing. J.M. de Wever

Projectleider:

ing. J.M. de Wever

Autorisatie:

Quickscan
flora en fauna

Kerkhofweg 15
te Emst

Projectgegevens

Locatiegegevens

Gebruik	: Agrarisch
Toekomstig gebruik	: Begraafplaats
Plaats	: Emst
Voorgenomen activiteit	: Uitbreiding begraafplaats

Veldbezoek

Datum veldinspectie	: 9 februari 2012
Adviseur Hamabest	: De heer J.M. de Wever

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de opdrachtgever of Hamabest BV

Samenvatting

In opdracht van de gemeente Epe heeft Hamabest BV op twee percelen naast de Kerkhofweg 15 te Emst een quickscan uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en overige vigerende natuurwetgeving.

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is de gewenste uitbreiding van het bestaande kerkhof met twee noordelijk gelegen percelen. In dit kader is het mogelijk dat enkele groenstructuren zullen worden geroid.

Het onderzoeksgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Emst en betreft twee agrarische percelen waar afgelopen jaar maïs op is geteeld en een bomenrij. Het plangebied is niet gelegen nabij (binnen een straal van 1000 meter) een Natura2000-gebied en op circa 550 meter van de Ecologische Hoofdstructuur.

Onderhavige quickscan is gebaseerd op een bronnenonderzoek en een veldbezoek. Dit veldbezoek heeft op 9 februari 2012 plaatsgevonden.

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingreep in het plangebied procedurele gevolgen zijn betreft de Flora- en faunawet en overige vigerende relevante wetgeving.

Flora (advies)
Het verdient sterk de voorkeur de oudere dikke bomen, waaronder de eiken, te handhaven in de nieuwe situatie. Dit past bij het karakter van het kerkhof. (hoofdstuk 6; flora).
Vogels
Ten tijde van onderhavig schrijven is niet bekend of er groenstructuren geroid zullen gaan worden. ▪ Eventuele rooiwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden (hoofdstuk 6; vogels).
Zoogdieren
Ten tijde van onderhavig schrijven is niet bekend of er groenstructuren geroid zullen gaan worden. ▪ Bij eventuele kap van bomen dienen de bomen met de loszittende schors en de twee vleermuiskasten gehandhaafd te worden. Indien dit niet mogelijk is, dient onderzocht te worden of de bomen daadwerkelijk door vleermuizen gebruikt worden en voor welke functie (hoofdstuk 6; zoogdieren).
Flora- en faunawet
Er zijn geen (streng en strikt) beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen het plangebied. ▪ Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen, mits er bij eventueel rooiwerkzaamheden de genoemde maatregelen worden genomen.

Ten aanzien van de ingrepen is nog een algemeen geldende voorwaarde vanuit de Flora- en faunawet van toepassing:

Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Doelstelling	7
1.3	Volledigheid onderzoek	7
2	Wettelijk kader	8
2.1	Gebiedsbescherming	8
2.1.1	Natuurbeschermingswet 1998	8
2.1.2	Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998	9
2.1.3	EHS	9
2.2	Soortbescherming	9
2.2.1	Flora- en faunawet	10
2.2.2	Uitvoering Flora- en faunawet	10
3	Onderzoeksopzet	12
3.1	Deskresearch	12
3.2	Veldbezoek	12
4	Situatiebeschrijving	13
4.1	Huidige situatie	13
4.2	Gewenste toekomstige situatie	14
5	Bevindingen onderzoek	15
5.1	Bevindingen deskresearch	15
5.2	Bevindingen veldonderzoek	16
6	Effectenbeoordeling	18
7	Conclusie	20

Bijlage:

1	Literatuurlijst.
---	------------------

1 Inleiding

In opdracht van de gemeente Epe heeft Hamabest BV op twee percelen naast de Kerkhofweg 15 te Emst een quickscan uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en overige vigerende natuurwetgeving.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is de gewenste uitbreiding van het bestaande kerkhof met twee noordelijk gelegen percelen. In dit kader is het mogelijk dat enkele groenstructuren zullen worden gerooid

De hierboven beschreven activiteiten kunnen negatieve gevolgen hebben voor aanwezige flora- en faunasoorten op de locatie.

In verband met het inwerktreding van de Flora- en Faunawet op 1 april 2002 en de vigerende regelgeving in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is het noodzakelijk om voorafgaande aan bouw- en/ of sloopactiviteiten te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

1.2 Doelstelling

Het doel van onderhavige quickscan is inzicht geven of de voorgenomen activiteiten een overtreding van de vigerende natuurwetgeving tot gevolg hebben.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- zijn er binnen het plangebied beschermde dier- en plantsoorten aangetroffen en/of worden deze verwacht?
- liggen er beschermde natuurgebieden, zoals de EHS of Natura2000-gebieden in de directe omgeving?
- hebben de voorgenomen activiteiten een (significant) negatief effect op deze soorten of gebieden?
- wat zijn de gevolgen en dienen er (mitigerende of compenserende) maatregelen genomen te worden?
- dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden?

1.3 Volledigheid onderzoek

Een quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de aan- of afwezigheid van soorten. Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Aan de hand expert-judgment en bekende ecologische principes zal een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten.

Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

2 Wettelijk kader

Hieronder wordt in het kort het wettelijke kader en de toepassing op ruimtelijke ingrepen beschreven.

De bescherming van natuur in Nederland vindt plaats door Europese en nationale wetgeving. De Europese wet- en regelgeving uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de nationale Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

De Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn kennen beide een *gebiedbeschermings*- en een *soortenbescherming*component. De gebiedbescherming van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Het aspect soortenbescherming is in de Flora- en faunawet opgenomen. De soort- en gebiedbescherming staan geheel los van elkaar en hebben ieder hun eigen werking.

2.1 Gebiedsbescherming

Het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) beschreven.

2.1.1 Natuurbeschermingswet 1998

Natuurgebieden en andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ), de zogenaamde Natura2000 gebieden. Natura2000 is een wijd Europees ecologisch netwerk van beschermde gebieden dat bestaat uit:

- Speciale Beschermingszones (SBZ-V) van de **Vogelrichtlijn**
- Speciale Beschermingszones (SBZ-H) van de **Habitatrichtlijn**

In het kader hieronder worden voor de Natura2000 gebieden de algemene Nederlandse instandhoudingdoelstellingen weergegeven, zoals opgesteld door het ministerie van LNV.

Instandhoudingdoelen Natuurbeschermingswet 1998

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

2.1.2 Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998

Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten, zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden, moet worden bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied. Betreft het een Natura2000 gebied zal een vergunningsaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten worden aangevraagd.

2.1.3 EHS

Vaak vallen de Natura2000 gebieden samen met de zogenaamde Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Deze EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

2.2 Soortbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving beschreven.

2.2.1 Flora- en faunawet

Het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten is in de Flora- en faunawet geregeld. Deze wet hanteert daarbij het 'nee, tenzij principe'. Dit betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet	
<u>Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:</u>	
Artikel 8:	Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van Planten.
<u>Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:</u>	
Artikel 9:	Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met bovenstaande doelen opsporen van dieren.
Artikel 10:	Het opzettelijk verontrusten van dieren.
Artikel 11:	Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren.

2.2.2 Uitvoering Flora- en faunawet

Bij ruimtelijke ingrepen is soortbescherming van toepassing op de huidige aanwezige soorten in het plangebied of in de directe omgeving.

Indien zogenaamde 'strikt' beschermde soorten voorkomen is bescherming in het kader van de Habitatrichtlijn en/of Flora- en faunawet van toepassing. Aan de hand van de quickscan of een nader onderzoek kan een ontheffing (positieve afwijzing) worden aangevraagd. Het kan echter ook zo zijn dat een aanvullend project- en compensatieplan noodzakelijk is, om de effecten van de ingreep in detail te beschrijven en mitigerende en compenserende maatregelen uit te werken. Indien het zogenaamde 'niet strikt' beschermde soorten betreft, is bescherming in het kader van de Flora- en faunawet van toepassing. Voor enkele "niet strikt" beschermde soorten is een algemene vrijstelling van toepassing.

In het geval van ruimtelijke ingrepen zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen (zoals vermeld op de voorgaande pagina) alleen mogelijk onder strikte voorwaarden.

Hiertoe zal een ontheffing ex artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (ontheffing voor ruimtelijke ingreep) moeten worden aangevraagd.

Bij het beoordelen van aanvragen voor een ontheffing ex art. 75 van de Flora- en faunawet wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten. Deze drie categorieën worden hieronder verklaard. Aanvullend is de status van de Rode Lijst soorten vermeld.

Categorie 1; strikt beschermde soorten

Inheemse vogels alsmede planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (ct. art. 75).

Voor planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten kan alleen ontheffing worden verleend indien geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, en wanneer sprake is van een dwingende reden van openbaar belang (dit zijn: volksgezondheid, veiligheid, milieu en dwingende redenen van sociaal economische aard). Tevens mag geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Een compensatieplan kan daarom vereist zijn. Alleen voor inheemse vogels geldt dat dwingende redenen van groot openbaar belang geen reden zijn voor het verlenen van een ontheffing. De Vogelrichtlijn staat dat niet toe.

Categorie 2; minder algemeen voorkomende soorten

Onder categorie 2 vallen minder algemene soorten die niet onder punt 1 zijn genoemd.

Vooral beschermde soorten die vermeld zijn op de verschillende Rode Lijsten (en dus op een of andere manier 'gevoelig', 'kwetsbaar' of 'bedreigd' zijn) vallen onder deze groep.

Ontheffing kan worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Er dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen genomen te worden.

Categorie 3; algemeen voorkomende soorten

Soorten uit de categorieën 1 en 2 gelden samen als zogenaamde 'strikt' beschermde soorten, soorten uit categorie 3 gelden als 'niet strikt' beschermde soorten.

Voor soorten uit categorie 3 kan zonder verdere toetsing aan de hand van de bovenstaande criteria ontheffing worden verleend voor verjagen, verontrusten, verstoren en onopzettelijk doden, indien er sprake is van bestendig beheer en onderhoud, bestendig behoud of ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Er zal moeten worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Rode Lijst soorten

Rode Lijst soorten zijn soorten die zijn opgenomen op officiële, door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde, lijsten van soorten die gevoelig of kwetsbaar zijn of zelfs direct in hun voortbestaan bedreigd worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode Lijsten hebben geen juridische status, tenzij ze ook in de Flora- en faunawet zijn opgenomen.

3 Onderzoeksopzet

In onderhavige quickscan is de locatie gescreend op de aanwezigheid van (strikt) beschermde plant- en diersoorten. Er is gestart met een deskresearch en vervolgens is de locatie bezocht. De "reguliere onderzoeksperiode" (half maart tot half oktober) was ten tijde van het veldbezoek nog niet aangevangen. Veel planten en diersoorten zijn niet waarneembaar, onder andere door winterrust of wintermigratie. Expert-judgment, geografische ligging, sporen, ecologische begrippen en beschikbare bekende verspreidingsgegevens zijn in onderhavige onderzoeksperiode erg belangrijk. Met bovenstaande gegevens kan eveneens een goed beeld verkregen worden van de (potentieel) voorkomende soorten.

3.1 Deskresearch

Alvorens het terrein is bezocht, zijn diverse (digitale) verspreidingsatlassen (onder andere telmee.nl, waarneming.nl en zoogdierenatlas.nl) geraadpleegd. De waarnemingen zijn gedaan tussen 2002 en 2012. Hierdoor is er een indicatief beeld verkregen of er (strikt) beschermde soorten voorkomen in of nabij het plangebied. Deze atlasgegevens zijn afkomstig van de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO). De website van de provincie Gelderland 'Atlas Groen Gelderland' is geraadpleegd op 17 februari 2012.

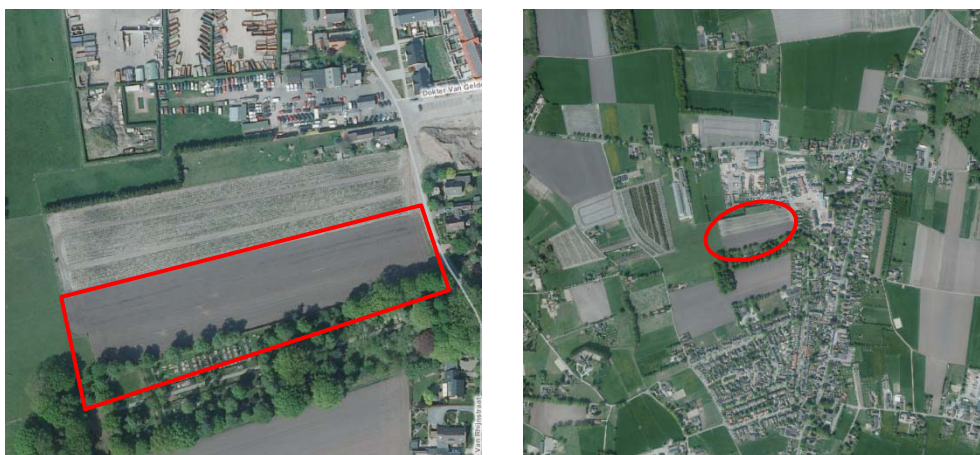
3.2 Veldbezoek

Het plangebied is overdag op 9 februari 2012 bezocht, een grijze dag met een temperatuur van rond de -4°C. De dag(en) voor het onderzoek had het gesneeuwd. Tijdens het veldonderzoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, graafsporen, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.). Door de sneeuw waren (poot)afdrukken van diverse soortgroepen duidelijk waarneembaar.

4 Situatiebeschrijving

In dit hoofdstuk zijn de onderzoekslocatie en de voorgenomen activiteiten beschreven. Op onderstaande afbeeldingen is het plangebied weergegeven waarbinnen de activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden. Tijdens het veldbezoek is ook de directe omgeving van dit onderzoeksgebied bekeken.

4.1 Huidige situatie

Afbeelding 1 en 2: Situering onderzocht gebied (bron: Atlas Groen Gelderland).

Het onderzoeksgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Emst en betreft twee agrarische percelen waar afgelopen jaar maïs op is geteeld, een beukenhaag en een bomenrij. De scheiding tussen de maïsakker en de begraafplaats bestaat uit deze groenstructuren. De noordelijke begrenzing van het plangebied bestaat uit een kerstbomenkwekerij, de westelijke uit agrarische percelen en de oostelijke begrenzing bestaat uit de Kerkhofweg.

Foto's: Indrukken plangebied. Maïsakker, bomenrij met beukenhaag en kerstbomenkwekerij.

Foto's: Overige indrukken plangebied.

De directe omgeving bestaat met name uit agrarische percelen, de bebouwde kom van Emst, het kerkhof en een kerstbomenkwekerij.

4.2 Gewenste toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens het bestaande kerkhof uit te breiden met twee agrarische percelen, omdat binnen de bestaande begraafplaats bijna geen plek meer is. Hiervoor dient de huidige bestemming van deze twee percelen, 'agrarische doeleinden' omgezet te worden in 'maatschappelijk, begraafplaats'. Een deel van het plangebied zal verhard worden ten behoeve van parkeergelegenheid (15- 30 parkeerplaatsen).

Ten tijde van onderhavig schrijven was nog niet bekend of er in bovenstaande kader groenstructuren gerooid dienen te worden. Voor de zekerheid zijn de aanwezige haag en de bomenrij meegenomen in onderhavig onderzoek.

5 Bevindingen onderzoek

Hieronder worden de bevindingen van de quickscan besproken, allereerst de bevindingen van de deskresearch en vervolgens de bevindingen van het veldonderzoek.

5.1 Bevindingen deskresearch

Natura2000 en EHS

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een Natura2000-gebied. De Ecologische Hoofdstructuur ligt op circa 550 meter en heeft de functie 'natuur'.

Afbeelding 3: Ligging plangebied t.o.v. de EHS (bron: Atlas Groen Gelderland, geraadpleegd op 17 februari 2012).

In de geraadpleegde databases van de provincie Gelderland wordt het plangebied geen specifieke ecologische/ natuurwaarde toegekend. Wel wordt er soortenbeleid voor de das toegepast en is aangegeven dat er in de nabijheid enkele exemplaren van de kerkuil voorkomen.

Er zijn op de geraadpleegde, digitale verspreidingsatlassen waarnemingen vermeld van enkele streng of strikt beschermde soorten in of aangrenzend het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen, zoals de gewone dwergvleermuis, das, eekhoorn, rosse woelmuis, de rugstreeppad, kamsalamander, kerkuil, steenuil en de buizerd.

5.2 Bevindingen veldonderzoek

Hieronder zijn de bevindingen van het veldonderzoek voor de relevante soortgroepen opgenomen.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn er in het plangebied geen vaatplanten aangetroffen welke beschermd zijn. Ten tijde van het onderzoek lag er een dunne laag sneeuw waardoor er geen lagere planten zichtbaar of herkenbaar waren. Tussen de maïsakker en het kerkhof is een beukenhaag en een bomenrij aanwezig. Deze bomenrij bestaat in het oostelijk deel met name uit dikke Amerikaanse eiken. De overige bomen/ groenstructuren bestaan onder andere uit berk, hulst, beuk, eik, diverse soorten esdoorns, linde, braam, hederen en rododendron.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het daadwerkelijke onderzoeksgebied geen vogels waargenomen. Er zijn geen opstallen aanwezig, waarin vogels een nest kunnen hebben. In de bomen/ groenstructuren op het kerkhof zijn gaaien, merels, boomkruipers en een houtduif waargenomen. De maïsakker is niet bijzonder geschikt om te dienen als broedlocatie voor grondbroeders. De bomen en de beukenhaag kunnen dienen als potentiële broedplaats voor diverse soorten, waaronder de merel. Van deze soort is dan ook een oud nest aangetroffen in de haag. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen, zoals van de huismus en de buizerd. De huismus kan in potentie de haag gebruiken om 's winters in te verblijven. Tijdens het onderzoek zijn echter geen huismussen waargenomen in de haag. Aanwijzingen dat spechten of uilen voorkomen binnen het plangebied en de directe omgeving zijn niet aangetroffen.

Zoogdieren

Er zijn binnen het plangebied geen opstallen aanwezig waarin gebouwbewonende zoogdieren, waaronder vleermuizen en steenmarters, kunnen verblijven.

Er zijn binnen het plangebied enkele dikke bomen aanwezig. Deze bomen zijn gecontroleerd op holen en loszittend schors waar boombewonende zoogdieren, zoals vleermuizen en eekhoorns, gebruik van kunnen maken. Er zijn geen geschikte holen waargenomen en bij slechts één boom is loszittend schors aanwezig waar in potentie (gezien en ingeschat vanaf de grond) een vleermuis achter kan verblijven. Aan twee bomen in de bomenrij zijn vleermuiskasten bevestigd. Of deze kasten daadwerkelijk in gebruik zijn was ten tijde van het onderzoek niet te bepalen.

De bomenrij kan door vleermuizen gebruikt worden om te foerageren en te navigeren. Omdat de das in de omgeving voorkomt is goed gelet op sporen in de sneeuw, uitwerpselen en haren. Er zijn geen pootafdrukken in de sneeuw aangetroffen. Met uitzondering van de wegkant is het plangebied en de directe omgeving daarvan met prikkeldraad omgeven. Omdat de das dan onder het prikkeldraad door zo moeten lopen, zouden loopsporen en eventueel haren aanwezig moeten zijn. Deze zijn beiden niet waargenomen. Foeragerend kan de das worden waargenomen in omliggend grasland en weides. De rosse woelmuis wordt binnen het plangebied niet verwacht.

Wel zijn er veel sporen (ontlasting, loopsporen, wissels) van de haas waargenomen. Algemeen voorkomende (Flijst 1) soorten als, vossen, overige haasachtigen, reeën, mollen en (ware)muizen kunnen voorkomen in de omgeving.

Amfibieën

Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daarmee niet bijzonder geschikt voor amfibieën. Onder de groenstructuren kunnen overwinterende soorten van de algemeen voorkomende gewone pad en de bruine kikker aanwezig zijn. Zeldzame soorten zijn binnen het plangebied niet te verwachten.

6 Effectenbeoordeling

Hieronder zijn de effecten van de voorgenomen ingrepen op de aanwezige flora en fauna in het plangebied getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving.

In het kader van de Flora- en faunawet wordt nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang treft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Natura2000 en EHS

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een Natura2000-gebied.

De functie van de nabijgelegen EHS is 'natuur'. De uitbreiding van het kerkhof zal geen significante negatieve gevolgen heeft voor de nabijgelegen EHS en de kernkwaliteiten van dit gebied.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Deze doelsoort zal daarom ook geen negatief effect ondervinden in het kader van de voorgenomen activiteiten. Ten tijde van onderhavig schrijven was nog niet bekend of bomen/ groenstructuren in het kader van de uitbreiding gerooid zullen gaan worden. Het is ten eerste aan te raden de grote, oudere bomen te handhaven. Dit past ook binnen het karakter van de bestaande begraafplaats. Er kan een nieuwe beukenhaag worden aangeplant als afscherming van het nieuwe deel.

Vogels

Ten tijde van onderhavig schrijven was nog niet bekend of bomen/ groenstructuren in het kader van de uitbreiding gerooid zullen gaan worden. Deze groene elementen zijn in potentie geschikt als broedlocatie voor diverse soorten. Het eventueel rooien van groenstructuren dient buiten het broedseizoen te gebeuren.

Het is van belang om te weten dat de Flora- en faunawet geen standaardperiode voor het broedseizoen hanteert. Het gaat erom of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Als richtdatum kan echter 15 maart tot (15 juli) 15 augustus worden aangehouden.

Negatieve effecten zijn, indien aan de bovengenoemde voorwaarde wordt voldaan, niet te verwachten aangaande deze doelsoort.

Zoogdieren

In de bomenrij zijn twee vleermuiskasten opgehangen. Het verdient de voorkeur om alle bomen te behouden en met name de bomen waarin de vleermuiskasten aanwezig zijn, mits deze kasten in gebruik zijn. Indien het niet mogelijk is om deze bomen te handhaven, dient onderzocht te worden of de kasten in gebruik zijn (door middel van een onderzoek of eventueel bij navraag aan bijvoorbeeld de terreinbeheerder). Indien er vleermuissoorten aanwezig zijn, dient eveneens

achterhaald te worden welke functie (bijvoorbeeld zomerverblijf of kraamverblijf) deze kasten vervullen. De kasten dienen dan buiten de periode waarin de functie valt te worden verplaatst naar een nabij gelegen boom. Er dient bij eventueel rooien van bomen eveneens te worden onderzocht of er geen vleermuizen gebruik maken van de ruimte achter de loszittende schors bij de boom in het oostelijke deel van de bomenrij. Eventuele kap zal geen significant negatief effect hebben op eventuele vliegroutes of foerageergebied, daar er voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig zijn, waaronder het kerkhof.

Er zijn geen sporen van eekhoorns, dassen of steenmarters aangetroffen en er zijn geen vaste verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig binnen het daadwerkelijke plangebied. Indien de soorten het plangebied gebruiken om te foerageren kunnen ze dit in de toekomst blijven doen en zijn er voldoende alternatieven aanwezig in de directe omgeving.

Voor algemeen voorkomende soorten (FFlijst 1) geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

Amfibieën

Het plangebied is niet interessant voor amfibieën en zeker niet voor de streng en strikt beschermde soorten, die over het algemeen hoge eisen aan het leefgebied stellen. Voor algemeen voorkomende soorten (FFlijst 1) geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

7 Conclusie

Hieronder is de conclusie opgenomen over het feit of er al dan niet procedurele gevolgen zijn voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied.

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingreep in het plangebied procedurele gevolgen zijn betreft de Flora- en faunawet en overige vigerende relevante wetgeving.

Flora (advies)
Het verdient sterk de voorkeur de oudere dikke bomen, waaronder de eiken, te handhaven in de nieuwe situatie. Dit past bij het karakter van het kerkhof. (hoofdstuk 6; flora).
Vogels
Ten tijde van onderhavig schrijven is niet bekend of er groenstructuren geroid zullen gaan worden. ▪ Eventuele rooiwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden (hoofdstuk 6; vogels).
Zoogdieren
Ten tijde van onderhavig schrijven is niet bekend of er groenstructuren geroid zullen gaan worden. ▪ Bij eventuele kap van bomen dienen de bomen met de loszittende schors en de twee vleermuiskasten gehandhaafd te worden. Indien dit niet mogelijk is, dient onderzocht te worden of de bomen daadwerkelijk door vleermuizen gebruikt worden en voor welke functie (hoofdstuk 6; zoogdieren).
Flora- en faunawet
Er zijn geen (streng en strikt) beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen het plangebied. ▪ Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen, mits er bij eventueel rooiwerkzaamheden de genoemde maatregelen worden genomen.

Ten aanzien van de ingrepen is nog een algemeen geldende voorwaarde vanuit de Flora- en faunawet van toepassing:

Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood.

BIJLAGE 1

LITERATUURLIJST

- Boeve, M.N.**, Omgevingsrecht, uitgeverij Europa Law Publishing, Amsterdam, 2006
- Broekhuizen, S e.a.**, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1992
- Den Held, J.J.**, Beknopt overzicht Nederlandse Plantengemeenschappen, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1991
- IKC Natuurbeheer**, Handboek natuurdoeltypen in Nederland, uitgeverij Judels&Brinkman, Delft, 1995
- Meesters, G.**, Natuuratlas van Nederland, uitgeverij Icob b.v. Alphen aan den Rijn, 2001
- Meijden R. Van der**, Heukels' Interactieve Flora van Nederland, ETI, 2007
- Parmentier, F, Paassen A van**, Steenuil onder de pannen – maatregelencatalogus, 2009
- Ravon**, Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005
- Ravon**, De amfibieën en reptielen van Nederland, 2009
- Sovon Vogelonderzoek Nederland**, Atlas van de Nederlandse Broedvogels, uitgeverij KNNV, Utrecht, 2002
- Spohn, R.**, Bloemen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
- Spohn, R.**, Bomen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
- Sterry, P.**, Vogelwijzer, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2006
- Vogelbescherming Nederland**, Topografische Inventarisatieatlas voor flora en fauna van Nederland, Zeist, 2003.

Internet:

www.geodata2.prvgl.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
www.telmee.nl
www.vogelbescherming.nl
www.vogelvisie.nl
www.vzz.nl
www.waarneming.nl
www.zoogdieratlas.nl